

Bréfa- og málasafn 1969

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Forsætisráðherra – Bréf – Árni Tryggvason – Auður Auðuns –
Barbara – Bayard Dominick – Chase S. Osborne – Dale Miller – Erlingur Reyndal – H.E. Viëtor, Jr. – Karl
F. Rolvaag – Kristín Stateman – John W. Sprudle – Jóhann Hafstein – Seth Brinck – Pierre Werner – M.
Karelov – V. Kondratiev – *Dagbladet, Stor dag for Bondevik*

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-36, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Stk. 21/6'69.

Gjafi vinnu.

Bestu þakkið fyrir bréf þitt, dags.
10. þ.m., sem komst mér í förvadag.
Stjórnarpostur er oftast helgfarar.

Nú er hér þriðja dagur fri vegna Jóns-
messunnar, og þú ekki unnt að ná í nokkurn
mann. Éu strax eftir helgina mun ég at-
huga þau mál, sem þú minnst á, og láta
þig svo vita um niðurstöður.

Bestu kveðjur frá okkur til
ykkar.

Þinn áhugasamur
Smitþýggason

Stokkhólmi, 10. júlí 1969.

Góði vinur,

Eg samhryggist út af fráfalli Péturs bróður þíns.

Könnun á því, sem þú minntist á í bréfi þínu 12. f.m. varðandi varnarmálin, hefur tekið lengri tíma en ég ætlaði, enda þurfti að fara að með gát. Samkvæmt athugunum mínum munu fremstu herfræðingar Svía vera nú í starfi í þjónustu ríkisins og þeim þá ekki heimilt að semja álitsgerð eins og þá, sem þú nefnir. Slíkt mun þeim hins vegar heimilt, er þeir hafa látið af starfi, og hefi ég frétt, að svo muni á næstunni verða um einn þeirra, arméchefen Göransson. Hins vegar er á að líta það sjónarmið, sem þú nefnir í bréfi þínu ("ótti um að vanþóknast hlutleysisstefnu stjórnarinnar"), og fer í því efni auðvitað eftir persónustyrkleika viðkomandi manns. Þar renni ég blint í sjóinn, og verður niðurstaða mín því sú, a.m.k. á þessu stigi málsins, að ég tel mér ekki unnt að veita því örugg meðmæli, að snúið verði sér til Svía í þessum efnunum.

Þar sem ég er orðinn nokkuð hvekkur á því að bera á milli munnleg skilaboð og yfirlýsingar, hefi ég beðið Kling að skrifa þér um önnur þau atriði, sem getur í bréfinu frá 12/6, en óvæntir maðkar hafa birzt í mysunni varðandi kjötsöllumálin. Er það allt í nánari athugun.

Beztu kveðjur,

þinn einlegur

Þorri Þyggvason

Stokkhólmi 1. sept. '69

Góði vinur.

Hér með fylgir bókin, sem þú baðst um í bréfinu frá 27. f.m.

Ég hef kannast, að Hernelius tekur á móti orðum og að stórniddaraskroas mundi vera hufilegt orðustig.

Þú þyrirgefur fljótskriftina. og er nefnilega að fara í kvæðjuheimsókn til Símalands. Hérna förum við 14. f.m. og ég byrja svo í Bonn um miðan okt.

Besta kveðja, þinn linl.
Ólafur Magnarson

Stockholm, á hirtasunnun'69.

Góði vinur.

Ég óska þér til hamingju með lausn
vinndæilnanna heima, sem þú að venju
munnt eiga meztan hlut að.

Með þessum fáu línum langar
mig annars að láta þig vita, hvornig
er um okkar beggja mikla vin, Tling,
og hvað við höfum aðhafst í málum
þeim, sem um var rætt, er við hittumst
síðast.

Ég hefi rætt við ýmsa ráðamenn,

m. a. Holmquist og Lange, sem í byrjun
vintist hikandi, en síðar varð meira
jávæður. Tling mun og hafa rætt við
sína menn, þegar heilsan leyfði.

Í lok mars var Tling svo hress,
at hann gat tekið á móti stórkross-
inum, sem ég afhenti honum hér
við „lunch“, þar sem við - at hans ósk-
vorum aðeins fjögur viðstödd. Enginn
efi er á, at hann mat þetta mikils-
var elskulega klökkur - og bað um

Stockholm

bestu kveðjur og þakklæti til þín af þessu tilefni.

Lífan fór hann og Karín í margar frestaða opinkera heimsókn til Tísnis. Á leiðinni- í Róm- veiktist hann enn af þessu sama, en gat þó, með hjúfan, lokið af heimsókninni. Á heimleiðinni dvöldu þau nokkra daga í Sviss, en Karín fór svo til veikrar móður sinnar í Malmo og Herman til mikilla anna hér í Stokkhólmi.

Þá veiktist hann enn á ný og lá á
sjúkrahúsi eina viku. Fyrir nokkrum
dögum, er hann var semilega hress,
áttum við enn langt fal saman.
'Óneitanlega finnst mér hann að
nokkru vera að missa möðuna, m.a.
vanlandi þeirra, þeir kunnur, framtíðar-
drauma. En hann hefur ekki misst
möðunum að vera okkur innan handar.
Hann skýrði mér m.a. frá, - eins og
mér að nokkru hafði borizt frá

Stockholm

(3)

öðrum heimildum -, að af hálfu
sænsku ríkisstjórnarinnar væri allt í
lagi með framlag í innviðunarsjötinn.
Sträng hefur bara spurt, hvort þetta
væri nógu há upphæð. - Þling upp-
ljáti og, að við myndum á næst-
unni fá marg-umbeðna undan-
þágu til möguleika á innflutningi
á íslensku kindakjöti, án tillits
til þess, hvernig fer um EFTA-ávilð
okkar. Mun þar verða um 500 tonn

af ræða (ársneyzla Lúa um 2000 tonn).

Þótt ótrúlegt kunni að þykja
heima, er þannig tímatalaust um af
ræða vinsamlega afstöðu sennsku ríkis-
stjórnarinnar í þessum málum. -

Gott var að heyrna, að Sigríði
líkendi kaup Sigrínnar á kjólnum, -

og svo sendum við bestu ykkur
bánum okkar bestu kvæðjur og óskir.

Þinn einlegur

Þórnýggvason

Hans Majestet Kongens tale til det 114. ordentlige Storting ved dets åpning.

Herr President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

Norge vil bidra til å styrke De Forente Nasjoners muligheter for å løse konflikter og gjennomføre fredsskapende tiltak. Norge har foreslått å styrke FN's og de internasjonale hjelpeorganisasjoners evne til å yte humanitær hjelp i katastrofesituasjoner og vil følge opp dette initiativ.

Utviklingen har vist at norsk deltakelse i den nord-atlantiske forsvarsorganisasjon fortsatt er nødvendig for Norges sikkerhet. Samtidig som Alliansens forsvarsevne opprettholdes, vil Norge sammen med sine allierte og andre land arbeide for forhandlinger som kan lede til en rettferdig og varig fred i Europa.

Norge vil innenfor FN og NATO arbeide for å fremme rustningskontroll og nedrustning.

Norge vil arbeide for friere handel og økonomisk samkvem mellom alle land. Norge vil videre bidra til å fremme utviklingslandenes utenrikshandel, for derved å søke å oppnå en raskere løsning av deres økonomiske problemer.

Regjeringen vil delta i bestrebelsene for å overvinne den europeiske markedsdeling. Samarbeidet innen EFTA vil bli søkt styrket og utvidet. I de videre forhandlinger om et utvidet økonomisk samarbeid i Norden vil Regjeringen gå inn for en løsning i samsvar med de målsettinger som ble fastlagt på statsministermøtet i København i 1968.

I samarbeid med andre skipsfartsland vil Norge fortsatt arbeide for fri konkurranse på like vilkår i internasjonal skipsfart.

Regjeringen har utarbeidet en rammeplan for de offentlige bistandsytelser til utviklingslandene som vil innebære en tredobling fra 1968 til 1973. Bidragene til de internasjonale programmer vil ligge på et høyt nivå, samtidig som det tas sikte på en relativt sterkere økning av den bilaterale bistand. Det arbeides med nye virkemidler for å stimulere økte private overføringer til utviklingsland, særlig investeringer.

Det vil bli opprettet et koordinerende råd for informasjon om Norge i utlandet.

Forsvarets virksomhet vil bygge på de retningslinjer som er trukket opp i langtidsplanen for 1969–73. Forberedelsene av den nye Forsvarets overkommando vil kreve en særlig innsats. Det vil bli fremmet forslag om endringer i Forsvarets regionale organisasjon, og om en senking av aldersgrensen for befall.

Ved utformingen av Regjeringens politikk vil miljø- og trivselshensyn bli tillagt en sentral betydning.

Regjeringens økonomiske politikk tar sikte på en sterk og balansert vekst, arbeid for alle og en rettferdig inntektsfordeling. Det vil bli lagt vekt på at veksten skal komme alle grupper og distrikter til gode.

Statsbudsjettet og statsbankenes tilsagnsbudsjetter for 1970 er utformet i samsvar med langtidsprogrammet for 1970-73. I forbindelse med statsbudsjettet vil det bli lagt fram hovedtall for et langtidsbudsjett for fireårsperioden.

Omleggingen av skatte- og avgiftssystemet, herunder overgang til merverdiavgift, vil bli satt i verk fra 1. januar 1970 i samsvar med Stortingets vedtak i vårsesjonen 1968-69.

Det vil bli lagt vekt på å unngå at omleggingen av skattesystemet og pris- og inntektsoppgjørene skal føre til en uheldig utvikling i kostnader, priser og inntektsfordeling. Regjeringen vil på grunnlag av en utredning som foretas av Det tekniske beregningsutvalg, ta stilling til om skatteomleggingen vil medføre skjevheter som bør rettes opp.

Regjeringen tar sikte på å utvikle videre samarbeidet mellom myndighetene og organisasjonene om pris- og inntektspolitiske spørsmål.

Arbeidsformidlingen vil bli bygd ut og effektivisert. Yrkesopplæringen for voksne vil bli utvidet til nye felter. Det vil bli satt i verk særlige tiltak for å bedre sysselsettingsmulighetene for eldre og for kvinnelige arbeidssøkere.

Utvidet arbeidsløshetsstrygd for arbeidstakere over 65 år vil bli satt i verk.

Antall arbeidsplasser for funksjonshemmede i vernede bedrifter vil bli ytterligere utvidet. Reising av et nytt attføringsinstitutt i Oslo vil bli påbegynt.

I distriktpolitikken vil det bli lagt særlig vekt på tiltak som kan bidra til å styrke eksisterende og skape nye virksomheter i svakere utbygde distrikter. Spørsmålet om nye virkemidler i distriktsutbyggingen vil bli vurdert og lagt fram for Stortinget.

Lokaliseringsveiledningen vil bli styrket. Det foreslås gjennomført en omfattende utbygging av Statens teknologiske institutt og etablering av en særlig veiledningstjeneste for småindustri. Garantirammen for Selskapet for industrivekstanlegg vil bli foreslått utvidet.

Støtten til grunnlagsinvesteringer og kommunale utbyggingstiltak vil bli forhøyet.

Det vil bli lagt fram melding om prøvesentra og utviklingsområder og om innstillingene fra landsdelskomitéene for Østlandet, Vestlandet og Trøndelag.

Det vil bli oppnevnt en komité til nærmere utredning av spørsmålet om finansieringen av fylkeskommunene.

Kommunene vil få kompensasjon for virkningene av endringene i skattesystemet og vil dessuten i løpet av de første 3 år få en budsjettmessig avlastning på 250-300 mill. kroner, hvorav 170 mill. kroner i 1970.

Det vil bli fremlagt meldinger om norsk vegplan, om den videre utbygging av kortbaneflyplasser og om omlegging av Statsbanenes system for godstransport. I en melding om erfaringene med samferdselsloven av 1964 vil reguleringsordningene for innenlands transport bli tatt opp til ny vurdering.

Det vil bli lagt fram ny utbyggingsplan for Televerket.

Arbeidet med den ytre og indre rasjonalisering i jordbruket vil bli intensivert ved hjelp av midler fra jordbrukets rasjonaliseringsfond. Skogavvirkingen vil bli stimulert. Spørsmålet om utbygging av fylkesveger av betydning for skogsdriften vil bli tatt opp i en stortingsmelding.

Jordvernet vil bli styrket, blant annet ved opprettelse av et jordregister.

Det tas sikte på å legge spørsmålet om bygging av en sponplatefabrikk i Troms fram for Stortinget.

Spørsmålet om en ferieordning for jordbruks- og fiskeribefolkningen vil bli forelagt Stortinget.

Regjeringen vil både gjennom nasjonale tiltak og internasjonalt samarbeid søke å verne om naturressursene i havet. Arbeidet med å styrke den fiskeriteknologiske forskning og veiledningstjenesten vil bli gitt høy prioritet. Det vil bli lagt fram en melding om havforskningen.

Bevilgninger til høyere fiskeriutdannelse vil bli foreslått.

Forslag til lov om den ordning som skal gjelde etter 31. oktober 1970 for trålerne adgang til å drive fiske innenfor fiskerigrensen vil bli fremmet.

En stortingsmelding vil komme om gjennomføringen av hovedavtalen m. v. for fiskerinæringen.

Det vil bli lagt fram en stortingsmelding om retningslinjene for fremtidig norsk energipolitikk hvor blant annet spørsmålene om bygging av atomkraftverk, oljefyrte kraftverk og ny kraftkrevende industri vil bli vurdert. Det vil bli fremmet en proposisjon om prisfastsettelse for statskraft.

Det vil bli fremmet proposisjon om begrenset bruk av tunge fyringsoljer, om ny bergverkslov og lov om mønsterbeskyttelse.

Undersøkelsene av malm- og mineralforekomster i Nord-Norge vil fortsette etter en oppsatt 5-årsplan.

Stortingsmelding om fremtidig norsk oljepolitikk og om utenlandske eierinteresser i norsk næringsliv vil bli fremlagt.

Spørsmålet om reklame i radio og fjernsyn og den plass disse massemedia bør ha i undervisning og voksenopplæring, vil bli vurdert i en melding til Stortinget.

Utdannelse av musikere på høyskolenivå er under forberedelse.

Det vil bli lagt fram en melding om reform av gymnaset og forslag om en felles lov om eksamener og akademiske grader ved universiteter og høyskoler.

Spørsmålet om en lov for voksenopplæring ved de offentlige skolene, innenfor næringslivet og i de frie opplysningsorganisasjonene vil bli utredet.

Det vil komme forslag til lov om lærerutdannelse og om bibliotekstjenesten.

Arbeidet med en revisjon av presteutdannelsen blir ført videre.

Folketrygdens grunnbeløp vil som følge av pris- og inntektsutviklingen bli forhøyet fra 1. januar 1970. Videre vil det bli foreslått et tillegg for å oppveie virkningene av skatteomleggingen.

Pensjonene i skogsarbeidertrygden vil bli betydelig økt.

Forslag om visse endringer i ordningen med særtilllegg til folketrygden og om adgang til økt bruk av trygdemidler til fordel for funksjonshemmede vil bli lagt fram.

Spørsmålet om obligatorisk sykepengetrygd for selvstendige yrkesutøvere vil bli forelagt Stortinget.

Den offentlige innsats i kampen mot misbruk av narkotika vil bli forsterket.

Stortinget vil få en melding om verneskolen.

Spørsmålet om større innsats i det sosiale hjelpearbeid for mødre og barn og visse endringer i loven om svangerskapsavbrudd vil bli tatt opp.

Det vil bli foreslått større statstilskudd til opprettelse og drift av familievernkontorer.

Det vil bli lagt fram melding om visse spørsmål vedkommende avtjeningen av sivil tjenesteplikt.

På grunnlag av innstillingen fra Mellbye-utvalget vil spørsmål vedkommende den forebyggende sikkerhetstjeneste bli lagt fram for Stortinget.

Redningstjenesten til sjøs vil bli foreslått styrket.

Boligbyggingen vil fortsatt bli gitt høy prioritet. Det vil bli lagt stor vekt på tiltak som kan øke tilgangen på byggeklare tomter og fremme bedre boligmiljøer.

Det vil bli gjennomført en ordning med finansiering i Husbanken av innskuddsfrie boliger og fremmet proposisjon om avdragsordningen for eldre husbanklån.

Byggeløyveordningen for aldershem og pleiehjem vil bli opphevet.

Det tas sikte på å legge fram forslag til ny lov om regulering av husleier.

For å bevare naturmiljøet vil planleggingen for friluftsliv- og naturvernformål bli ført videre, og arbeidet med sikring og fredning av slike områder vil bli tillagt stor vekt.

Forslag om større innsats i vannforskningen vil bli fremsatt.

Spørsmålet om grunnutnyttingen i våre fjellområder og langs elver, sjøer og vann vil bli nærmere utredet.

Det vil bli fremmet proposisjon til ny lov om strandområder ved sjøen.

Utredning med sikte på en felles lov om friluftsliv og naturvern og samordning og styrking av administrasjonsapparatet vil bli tatt opp.

De lovproposisjoner som ble fremsatt for Stortinget 1968-69, men ikke tatt opp til behandling, vil bli fremmet på nytt. Det gjelder blant annet forslag til lover om naturvern og vannforurensning, håndverksnæringen, offentlighet i forvaltningen og om tilskudd til private skoler. Stortingsproposisjoner og meldinger som ikke ble behandlet av forrige Storting vil bli opprettholdt, blant annet melding om språksaken og om forsøksvirksomheten i skoleverket.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer Norges 114. ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 3. oktober 1969.

Under Vår hånd og rikets segl

OLAV
(L. S.)

Per Borten

Finn Midtskaug

Melding frå Kongen til Stortinget om Noregs rikes tilstand og styring i tida etter siste melding.

Vi OLAV, Noregs konge,

gjer kunnig:

I samsvar med grunnlova gjev Kongen denne meldinga til Stortinget om Noregs rikes tilstand og styring i tida etter siste melding.

Noreg har halde fram med å engasjere seg aktivt i det politiske, økonomiske, sosiale og humanitære samarbeidet i Dei Sameinte Nasjonane og i andre samarbeidsorganisasjonar som Noreg er medlem av. Det er lagt særleg vekt på å styrkje dei vilkår FN har til å løyse konflikter og å gjennomføre fredsvernande tiltak. Norske styrkar står til rådvelde for FN til slike oppdrag.

Noreg har halde fram med å ta aktivt del i arbeidet i Atlanterhavspaktorganisasjonen med sikte på å tryggje medlemslanda og på dette grunnlaget hjelpe til å skape føresetnad for varig avspenning og fred. 24. august 1969 var det 20 år sidan Atlanterhavspakta tok til å gjelde. Frå denne datoen har medlemslanda høve til å seie opp pakta med eitt års varsel. Ikkje noko medlemsland har gitt uttrykk for at det vil forlate alliansen.

I mai sa den finske regjeringa seg budd til å stå som vert for ein eventuell europeisk tryggingskonferanse. Noreg har helsa dette initiativet velkomme. Ein konferanse om europeiske tryggingsspørsmål, som er vel føre-

budd og tilrettelagd og der Sambandsstatane og Canada er med frå byrjinga av, vil kunne føre til ei utvikling fram mot ei løysing av dei grunnleggjande tryggingproblema i Europa og Atlanterhavsområdet.

Noreg har teke aktivt del i arbeidet med rustningskontroll og nedrustning innan FN og NATO-organa. Noreg ratifiserte 5. februar traktaten om ikkje-spreiing av kjernefysiske våpen. Noreg har også engasjert seg aktivt i arbeidet for ein rustningskontrollavtale for havbotnområda. Ein deteksjonsseismologisk stasjon til å registrere og identifisere underjordiske ristingar, bl.a. atomsprengingar, er under bygging på Austlandet. Noreg freistar på denne måten å yte eit konstruktivt tilskott til arbeidet for å få i stand ein fullstendig prøvestansavtale.

Sidan sommaren 1968 har Noreg og dei andre nordiske landa fleire gonger vendt seg på diplomatisk veg til partane i borgarkrigen i Nigeria med sikte på å sikre framføringa av hjelpeforsyningane til det naudlidande sivilfolket og å påverke partane til tingingar. Noreg har òg sagt seg reie til å hjelpe til med å formidle kontakt og tingingar mellom partane. Noreg har dessutan sagt seg budd til å stille observatørar og deltakarar i kontrollstyrkar til rådvelde både i samband med hjelpearbeidet og ved ei eventuell våpenkvild og ei etterfølgjande fredsslutning. Frå norsk side har ein arbeid for å få konflikten fram

Særskilt vedlegg: Regjeringens virksomhet fra oktober 1965 til sommeren 1969.

for FN, men har mått konstatere at slike framlegg ikkje vil få den stønad som trengst.

På FN's Generalforsamling hausten 1968 og på Den Internasjonale Raudekross-konferansen i Istanbul i september i år føreslo Noreg å setje FN og hjelpeorganisasjonane betre i stand til å yte humanitær hjelp i katastrofesituasjonar. På Raudekross-konferansen vart det vedteke ei prinsippfråsegn som legg grunnlaget for å nå fram til forpliktande avtalar på dette feltet.

I samsvar med den holdning som landet vårt tradisjonelt har hatt til internasjonalt humanitært hjelpearbeid, har Noreg ytt relativt store tilskott både gjennom internasjonale og norske organisasjonar. Den norske statlege innsatsen for å hjelpe ofra frå borgarkrigen i Nigeria/Biafra utgjer no om lag 68 mill. kroner. Noreg har òg ytt humanitær og anna hjelp til flyktningearbeidet, særleg i Midt-Austen og Afrika.

I samsvar med dei retningslinjer som Stortinget vedtok i 1968, har Noregs hjelp til utviklingslanda auka sterkt. Samstundes er det teke i bruk nye hjelpeformer og verkemiddel. Utviklingshjelp står dermed fram som ei høgt prioritert nasjonal oppgåve. I tillegg til å auke dei offentlege løyvingane, arbeider regjeringa vidare med nye tiltak for å stimulere private overføringar til utviklingslanda, særleg investeringar.

Den tosidige verksemda i Aust-Afrika har vorte utbygd. I tillegg til Kenya, Tanzania og Uganda vil verksemda i 1969 også omfatte Zambia og Madagaskar. Det er vedteke å gå saman med Danmark om å finansiere utbygging av skolar i Tanzania. Eit nytt felles nordisk landbruksprosjekt i Tanzania er under planlegging. På det indiske sub-kontinentet er hjelpe utvida til å omfatte Pakistan, som vil få kunstgjødsel for 36 mill. kroner over ein 3-årsperiode. Hovudvekta av den tosidige hjelpe blir lagd på fagleg hjelp innanfor tradisjonelle og nye fagområde, bl.a. hamneutbygging, og på ein skilde avgrensa støttetiltak for familieplanlegging. Den finansielle stønaden har auka, og varehjelp er innført som ny støtteform. Det er ytt eit nytt lån til Tyrkia.

Det meste av dei fleirsidige tilskotta går framleis til FN's Utviklingsprogram og Det internasjonale utviklingsfondet.

Noregs regulære tilskott til Verdas Matvareprogram i perioden 1969—70 er på 22 mill. kroner, som hovudsakleg blir levert i form av fiskeprodukt. I år er det dessutan gjeve eit ekstratilskott i form av tørrfisk til ein verdi av 10 mill. kroner. Noreg har oppfylt sin skyldnad under den nye konvensjonen om matvarehjelp, ved å gje kontanttilskott og ved å levere mjøl til ein samla sum på 8 mill. kroner.

Noreg ratifiserte Den internasjonale kaffiavtalen 23. desember 1968.

Både på det tosidige og fleirsidige planet har Noreg arbeidd vidare for å styrkje det handelspolitiske samarbeidet i Europa og for å skape friare konkurranseforhold i verds-handelen.

Det utgreiingsarbeidet om eit utvida økonomisk samarbeid i Norden som vart igangsett av dei nordiske statsministrane i København 22.—23. april 1968, er no fullført. Det nordiske embetsmannsutvalet har gjeve to rapportar og har òg utarbeidd utkast til traktat om skiping av ein organisasjon for nordisk økonomisk samarbeid.

Arbeidet for å styrkje og utvikle EFTA-samarbeidet har halde fram i samsvar med det arbeidsprogrammet som vart vedteke etter nordisk initiativ i 1968.

Noreg har halde nær kontakt med medlemslanda i EEC og kommisjonen i Brussel med sikte på å følgje arbeidet med å finne ei løysing på marknadsproblema i Europa og å drøfte konkrete samhandelsproblem som følgjer av marknadskløyvinga.

Den internasjonale skipsfartspolitiske utviklinga krev auka innsats for å hindre at det blir gjennomført nye restriksjonar mot fri internasjonal skipsfart. Noreg er aktivt med i dette arbeidet.

Samarbeidet med utviklingslanda om å løyse deira økonomiske og sosiale problem har fått ein stadig breiare plass i alt mellomfolkeleg samarbeid. I FN's Konferanse for handel og utvikling (UNCTAD) har Noreg teke aktivt del i samarbeidet om handels-

politikk og finansieringsprosjekt i arbeidsprogrammet for 2. utviklingsår (1971—80).

Innan romteknologien er eit omfattande internasjonalt samarbeid i emning. Noreg vil framleis delta aktivt for å kunne følgje med i den teknologiske utviklinga og freiste å utnytte dei vilkår norsk industri har for leveransar til internasjonale prosjekt.

Noreg driv stadig ei allsidig informasjonsverksemd i utlandet om norsk samfunnsliv og kultur og legg vinn på å fremje samarbeid og kontaktar med andre land på det kulturelle området. Viktige tiltak i denne samanhengen er tosidige kulturavtalar og samarbeidsprogram med i alt 21 land. Det internasjonale samarbeidet innanfor ramma av UNESCO, Europarådet, Nordisk Råd og andre organisasjonar er i stadig vokster.

Den klaga som Noreg, Danmark og Sverige har ført fram mot Hellas for Den europeiske menneskerettskommissjonen, er enno under førehaving.

Utviklinga i Forsvaret følgjer dei hovudretningslinjene som er dregne opp for åra 1969—73. Ved hjelp av rasjonaliseringstiltak har ein greidd å halde driftsutgiftene nede. Talet på tilsette i Forsvaret er såleis på veg nedover. Det har ført til at ein større del av løyvingane kan gå til kjøp av materiell.

Dette året har Forsvaret m.a. fått nye maritime fly og transportfly. Hæren har fått dei første leveringane av stridsvogner og sjølvdreve artilleri. Det er slutta fleire nye kontraktar om utvikling og produksjon av materiell, særleg til luftforsvarsformål.

Arbeidet med å leggje om det øvste organisasjonssjiktet i Forsvaret er i full gang. Reisinga av nytt administrasjonsbygg på Huseby for Forsvarsdepartementet og den nye Forsvarets overkommando går etter framdriftsplanen.

Personellet ved FN-bataljonen har hatt repetisjonsøving, nokre avdelingar i 1968 og resten i 1969.

Folkemengda var 3 860 000 pr. 1. oktober 1969, dvs. 0,8 prosent større enn på same tid i fjor.

Arbeidsmarknaden har hittil i år utvikla seg gunstigare enn i same tidsrom i fjor. Veksten i sysselsetjinga har auka sterkt, og arbeidsløysa som i 1. kvartal i år var noko høgare enn i same kvartalet i fjor, var i 2. kvartal litt lågare enn i same perioden året før. Sidan årsskiftet har det vore klar nedgang i talet på personar som er råka av driftsinnskrenkingar som er melde til arbeidsformidlinga.

Det er særleg sysselsetjinga av menn som har stige sterkare enn i fjor. Men også for kvinner har veksten i sysselsetjinga auka, og den er framleis prosentvis større enn for menn. Dette kjem særleg av den stadig sterkare veksttakten i dei fleste tenesteytande næringane.

I første og andre kvartalet var det gjennomsnittleg 10 750 og 18 650 fleire sysselsette lønntakarar enn eit år tidlegare, medan tilsvarende vekst i dei same kvartalane i fjor var 16 800 og 12 900. Ved utgangen av august i år var det sysselsett 26 000 fleire lønntakarar enn for eitt år sidan, og registrert 674 færre ledige. Auken i sysselsetjinga fall særleg på dei tenesteytande næringane under eitt, men var òg stor for sekundærnæringane, særleg industri. Monaleg nedgang var det i utanriks sjøfart og i primærnæringane.

I første halvåret var i alt 89 verksemder og 2 441 personar råka av driftsinnskrenkingar som vart registrerte ved arbeidsformidlinga, mot 152 verksemder og 5 677 personar i første halvåret i fjor. Driftsinnskrenkingane i år galdt særleg kledevarerindustri, treforedlingsindustri og jord- og steinvarerindustri, og skjedde i første rekkje i Møre og Romsdal, Rogaland og Østfold.

Den samla produksjonen av varer og tenester var etter førebels utreknningar for første halvår i år 3,6 prosent større enn i tilsvarende periode i fjor.

Oppgåver over varebyttet med utlandet viser at verdet av innførsla utan skip i dei sju første månadene av 1969 var

10,7 milliardar kroner eller om lag 1 300 mill. kroner større enn i same tidsrom i fjor. Verdet av utførsle, den òg rekna utan skip, gjekk i same periode opp med om lag 1 000 mill. kroner til 7,7 milliardar kroner. I januar—juli 1968 var det ei nettoufførsle av skip på 675 mill. kroner, medan det for same tidsrom i 1969 var ei nettoufførsle på 762 mill. kroner.

Innførslevolumet auka med 12 prosent, medan utførslevolumet steig med 14 prosent frå januar—juli i fjor til same tidsrom i år. Prisane på innførte varer gjekk i same perioden opp med 1,5 prosent og for utførte varer med 0,8 prosent.

I dei sju første månadane i året var nettovalutafraktene av norske skip i utanriksfart 3 260 mill. kroner, eller 490 mill. kroner mindre enn i same perioden i fjor. Det var i januar—juli i år eit overskott på driftsrekneskapen med utlandet på 1 060 mill. kroner mot eit overskott på 610 mill. kroner i dei sju første månadene i 1968. I perioden januar—juli var det netto utgang av langsiktig kapital på 1 082 mill. kroner og netto inngang av kortsiktig kapital på 22 mill. kroner. Den totale gull- og valutamengda har gått ned med 60 mill. kroner sidan årsskiftet.

I jordbruket var vèr og vokstervilkår skiftande i 1969. Til dels gjorde tørken skade. Ein reknar alt i alt med monaleg dårlegare avlingar enn i det gode avlingsåret i fjor. Ein ventar at dei varmekrevjande hagevokstrane vil gje bra avlingar. For husdyrproduksjonen reknar ein med vidare moderat auke.

I skogbruket vart det avverka 6,7 mill. m³ til sal og industriell produksjon i driftsåret 1967—68. Førebels oppgaver for driftsåret 1968—69 viser ein auke i avverkninga på 11 prosent frå sesongen før.

Utbyttet av fisket var i første halvdel av året om lag 1,1 mill. tonn mot 1,4 mill. tonn i same periode i fjor. Betre prisar bl. a.

på råstoff til sildemjølindustrien førte til at nedgangen i førstehandsverdet vart relativt mindre, frå 480 mill. kroner i første halvår 1968 til 465 mill. kroner i same perioden i år.

Eksporten av fisk og fiskevarer har i perioden bydd på mange problem, men har for dei fleste produkt etter kvart fått ei nokolunde tilfredsstillande utvikling. For tørrfiskeksporten til Afrika er stillinga framleis vanskeleg.

I kvalfangsten i Antarktis var ingen norske kokeri med i senongen 1968—69.

I bergverksdrift, industri og kraftforsyning var produksjonen i dei 7 første månadene av året vel 4 prosent større enn i same perioden i 1968. Stiginga var 10 prosent i bergverksdrift, 4,5 prosent i industri og 2 prosent i kraftforsyning.

Samanlikna med dei 7 første månadene av 1968 auka eksportvareproduksjonen med 9 prosent, konsumvareproduksjonen med 3 prosent og investeringsvareproduksjonen med 2 prosent. Produksjonen av varer til bygg og anlegg og produksjonen av varer til vareinnsats elles auka begge med 4 prosent.

Produksjonen av elektrisk kraft i 1968 var 60,0 milliardar kWh. I dei 7 første månadene i år var produksjonen 34,3 milliardar kWh, mot 33,9 milliardar i same tidsrom i fjor. Magasinfyllinga er i haust mykje dårlegare enn på same tid i fjor. Utbygginga av overførings- og samkjøringliner har halde fram i same tempo som tidlegare.

Byggjeverksemda har i dei åtte første månadene vore større enn i fjor.

I perioden januar til august vart det sett i arbeid ca. 22 000 husvære. Det er 3850 fleire enn i tilsvarende tidsrom i fjor. I same perioden vart det fullført 20 114 husvære. Det er 275 fleire enn i same perioden i fjor.

For andre bygg enn bustader og landbruksbygg vart det i perioden januar — august sett

i gang byggjearbeid med ca. 1,3 mill. m² golvflate eller 28 prosent meir enn i tilsvarende tidsrom i 1968, medan det vart fullført om lag 1,4 mill. m² golvflate som er 7 prosent meir enn i same perioden i 1968.

Talet på sysselsette lønnsakarar i byggjeverksemda låg i første kvartal i år under nivået i første kvartal 1968, men har seinare auka sterkare enn i fjor og låg ved utgangen av august 2 prosent høgre enn eitt år tidlegare.

Anleggsverksemda har for tida januar til august vore større enn i tilsvarende periode i 1968. Talet på sysselsette låg her gjennomsnittleg 825, eller ca. 2,4 prosent høgre enn i fjor. Ein vesentleg del av denne auken kjem av auke i offentlege investeringar.

Tonnasjen i handelsflåten gjekk ned med om lag 700 000 bruttotonn i første halvdel av 1969, og var på 18,4 mill. bruttotonn ved utgangen av juni i år. Tanktonnasjen gjekk ned med 498 000 bruttotonn i første halvår.

Ved halvårsskiftet var det under bygging eller tinga for norsk rekning ved utanlandske verkstader skip på til saman 5,2 mill. bruttotonn, dvs. ein auke på 2,5 mill. bruttotonn frå same tid i fjor.

For tørrlastskip var fraktene på verdsmarknaden noko lågare i første halvår enn eitt år tidlegare. Tankratene låg i same perioden mykje lågare enn året før.

Ved utgangen av august låg 9 tørrlastskip på til saman 21 000 bruttotonn og 3 tankskip på til saman 23 000 bruttotonn i opplag.

Trafikken innanlands veks, og særleg sterk er veksten i vegtransport- og lufttransport.

Det offentlege vegnettet var ved utgangen av 1968 på 69 600 km. Ca. 16 600 km offent-

leg veg hadde fått oljegrusdekke eller fast dekke. Av riksvegnettet kunne 15 900 km eller vel 67 prosent trafikkerast av vogner med akseltrykk på inntil 7 tonn, og på 10 200 km eller 43 prosent var 8 tonn akseltrykk tillate. Nye ferjer og ferjesamband, nye bruer og forsterking av bruer på hovudrutene hjelper til å knyte vegnettet betre saman.

Bilparken var ved siste årsskiftet på i alt 762 600 vogner. Dette er ein auke på 7 prosent frå året før, men vekstraten er minkande. Den kraftige auken i mengda av tunge lastebilar held fram. I dei første 8 månadene vart det registrert nær 73 000 nye bilar. Dette er ca. 18 400 fleire bilar enn i same tidsrom i 1968.

Vegtrafikken auka med om lag 8 prosent frå 1967 til 1968. Dette svarar til den gjennomsnittlege årlege trafikkauken i perioden 1965—68.

Ferjetrafikken blir driven med ca. 200 farty med ein samla kapasitet på vel 3 700 personbilplassar.

Den marknadsdel Statsbanene har i godstrafikken har halde seg godt oppe, medan det har vore monaleg nedgang for persontrafikken. Statsbanene transporterte i fjor 30,4 mill. personar. Dette var ein nedgang på 2 mill. passasjerar frå året før. I første halvår gjekk passasjertalet endå meir ned i forhold til same tidsrom i 1968. Godsmengda, utanom dei spesielle malmtransportane, auka i 1968 med 2,2 prosent. Malmtransportane på Ofotbana auka med 23 prosent i 1968. I første halvår 1969 har godstransportar med Statsbanene stige enda meir. Den gjennomsnittlege transportlengda for godset aukar. Det same gjeld gjennomsnittleg reiselengd.

Det har ikkje vore råd å kompensere kostnadsstiginga fullt ut med auka takstar eller auka trafikk. Underskottet ved Statsbanene har derfor vist tendens til å auke og utgjorde i 1968 273 mill. kroner.

Både det innanlandske og det internasjonale luftrutenettet har vorte utbygd med nye ruter, auka frekvensar og større og snøggare fly. Det er framleis ei sterk stiging i flytrafikken, men stiginga var ikkje så sterk i 1968 som i åra før. På dei innanlandske flyrutene

steig passasjertalet med 10 prosent frå 1967 til 1968. På dei internasjonale rutene auka passasjertalet med 8 prosent. Hittil i år har trafikkauken lege på same nivå som i fjor.

Verksemda i dei ymse trafikkgreinene i Televerket auka i 1968, bortsett frå telegramtrafikken som lenge har gått nedover. Talet på automatiske rikstelefonamtaler og telekskrivingar viser framleis sterk stiging. Om lag 95 prosent av den utgåande rikstelefontrafikken blir nå avvikla utan ventetid. Av den samla innanlandske rikstelefontrafikken vart 34 prosent avvikla automatisk i 1968. Ved utgangen av året var det installert vel 1 mill. telefonapparat ved telefonanlegga og tilknytingsnetta til Televerket. Dette er ein auke på 5,5 prosent frå 1967. Telefontettleiken er kommen opp i 27 telefonapparat pr. 100 innbyggjarar. 81,6 prosent av apparata er tilknytte automatiske telefonsentralar. Ventelistene på telefon var i sommar komne ned i ca. 11 500. Ein reknar ikkje med meir nedgang i år.

Trafikken i Postverket aukar. Talet på bokførte sendingar steig med 3,5 prosent og talet på brevpostsendingar med 1,5 prosent frå 1967 til 1968. Posttrafikken er etter kvart konsentrert til færre og større poststader og blir i dag driven frå knapt 3 900 poststader. Det blir arbeidd med eit opplegg for overgang til stasjonær postsortering ved større sorteringssentra. Opplegget byggjer på det nye postnummersystemet som vart innført i fjor.

Konsumprisindeksen låg i gjennomsnitt for dei første 8 månadene i året 3 prosent høgre enn i tilsvarende periode i fjor. Frå januar til august har indeksen vist ei stiging på 1,7 prosent.

For å møte faren for at avgiftsauken frå 1. januar 1970 skal føre til ugrunna prispålegg i ein overgangsperiode, vart det med verknad frå 22. september fastsett mellombels forbod mot å auke leverandørregulerte prisar, og mellombels prisstopp for ein-skilde

varige forbruksvarer. For elektrisk kraft vart det fastsett prisstopp med verknad frå 1. august.

Engrosprisindeksen låg i gjennomsnitt for dei 8 første månadene i året 2,7 prosent høgre enn i tilsvarende periode året før.

For utviklinga i dei private inntektene har ein enno lite å halde seg til. Førebels utrekningar tyder på at dei samla lønns-takarinntektene før skatt, rekna pr. årsverk vil bli ca. 5,5 prosent større i år enn i 1968. Den private disponible realinntekta vil, så langt ein no kan dømme om det, auke med 3-4 prosent frå i fjor.

Det private forbruket var i første halvår etter førebels utrekningar vel 5 prosent større enn i tilsvarende periode i fjor. Det er rekna med at den prisstiginga ein ventar i 1970 som ei følgd av skatteomlegginga, vil føre til forserte kjøp i 1969. Held ein denne verknaden utanfor, reknar ein for heile 1969 med ein auke i høve til 1968 på 5 prosent.

Bruttoinvesteringane i fast realkapital gjekk ned med vel 10 prosent frå første halvår i fjor til første halvår i år. Bruttoinvesteringane i skip gjekk ned til om lag det halve, medan det for bruttoinvesteringar i fast realkapital utanom skip var ein volumauke på snautt 4 prosent frå første halvår 1968 til første halvår 1969.

Kredittpolitikken i 1969 har i stor mon bygd på bruken av kredittlova og på ein spesiell avtale med livstrygdela. Auken i utlåna til næringslivet, kommunar og privatpersonar frå innanlandske kredittinstitusjonar har hittil i år vore monaleg større enn i 1968. Opplåninga i utlandet har vore mindre enn i fjor.

Finanspolitikken ved staten og Noregs Banks verksemd har hittil i år ført til ei noko større likviditetsinndraging frå bankar og publikum enn i 1968. Samstundes har statens opptak av obligasjonslån vore mykje lågare enn i fjor.

For å skaffe nok midlar til statsbankane og til andre langsiktige investeringar som blir finansierte over obligasjonsmarknaden, er § 9 i kredittlova sett i verk frå 1. oktober 1969. I samband med det vart renta på nye partialobligasjonslån oppjustert, og Noregs Banks diskonto vart heva frå 3,5 prosent til 4,5 prosent.

Rasjonaliseringsarbeidet i den sentrale og lokale statsforvaltninga er styrkt. Arbeidet med å utdanne tenestemenn til rasjonaliseringsarbeid er utvida. Det blir lagt stor vekt på prosjekt av verde for heile eller store delar av statsforvaltninga, så som innføring av elektronisk databehandling, programbudsjettering og statens innkjøpsverksemd.

Vidare-utdanninga av statens tenestemenn er noko omlagd, bl. a. ved at det i større mon enn før har vorte arrangert kurs for tenestemennene i distrikta utanfor Osloområdet. Den 1-årige saksbehandlaropplæringa for tenestemenn utan høgre utdanning, er no utvida, slik at det no er kurs både i Oslo og Bergen.

Den kommunale aktiviteten er stor. På grunn av dei store krav som blir sette til kommunane på ymse område, og som ei følgd av at driftsutgiftene har auka, er kommunane framleis under sterkt økonomisk press. I år nyttar 430 av dei 451 kommunane i landet strengaste skattlegging, skattøre 19 og tabell I. I budsjettåret 1970 vil det bli brukt 302 mill. kroner til kommunal skatteutjamning og ca. 160 mill. kroner som tilskott til vegutgiftene i fylka. I samhøve med stortingsvedtak 16. juni 1969 vil kommunesektoren dessutan

i same budsjettåret få ei budsjettavlasting på 170 mill. kroner. Verknaden av endringa i skattesystemet blir kompensert ved særskilde tilskott.

Arbeidet med region- og generalplanlegging held fram i auka omfang.

Arbeidet med planlegging av område til friluftsliv og verneverdige naturområder er ført vidare.

Ei rekkje større og mindre område er sikra til allmenne friluftsområde. Gutulia i Engerdal er freda til nasjonalpark.

Distriktenes utbyggingsfond gav i fjor tilsegn om lån og garantiar for i alt 245 mill. kroner mot 218 mill. kroner i 1967. Talet for første halvår 1969 var 152 mill. kroner. Til flytting av verksemdar, til spesiell opplæring og til nystarting vart det i 1968 gjeve tilsegn om tilskott for i alt 5,5 mill. kroner mot 3,1 mill. kroner i 1967. Lov om Distriktenes utbyggingsfond er endra slik at det er blitt utvida høve til å gje tilskott til å dekkje nystartingskostnader.

Selskapet for industrivekstanlegg (SIVA), som vart skipa ved stortingsvedtak 11. januar 1968, har teke til med verksemda. Dei 5 første stader der det skal plasserast industrivekstanlegg — eitt i kvar landslut —, er utpeikte, og på to av stadene (Risør og Verdal) er dei første industrihallene tekne i bruk.

Lov om særlege skattereglar til å fremje distriktsutbygging vart vedteken 19. juni 1969 med verknad frå og med inntektsåret 1969.

Grunnbeløpet i folketrygda vart frå 1. januar auka frå kr. 5 900 til kr. 6 400.

Ved lov av 19. juni vart det frå 1. juli innført eit særtillegg for pensjonistar som anten ikkje får eller berre får ein liten tilleggspensjon frå folketrygda. Fullt særtillegg utgjer 7,5 prosent av grunnbeløpet i folketrygda.

Pensjonane frå Pensjonstrygda for fiskarar er auka frå 1. juni slik at fullpensjon ved 1500 premieveker utgjer kr. 6 600 for året, med-

rekna tillegg etter støtteavtale for fiskeri-næringa.

Det er gjeve reglar om tilpassing av Pensjonstrygda for sjømenn til folketrygda, nye reglar om minste fartstid for rett til pensjon ved krigssegling, om ventetillegg, om uttak av pensjon før fylte 60 år m. m. Dessutan vart løpande pensjonar auka med 20 prosent.

Pensjonar frå Pensjonsordninga for apoteketaten vart i desember i fjor auka frå 1. januar 1968, og Kongen har fått fullmakt til å auke dei meir seinare.

Ordninga med statstilskott til den kommunale sosiale administrasjonen er frå 1. januar utvida til å omfatte også dei kommunar som ikkje har plikt til å skipe sosialkontor. Vil-kåret er at desse kommunane har eit sekretariat som fyller visse krav.

Talet på kommunale sosialkontor har frå 1965 til utgangen av 1968 auka frå 209 til 311.

Departementet har fastsett at det innan 1. januar 1970 skal vere skipa sosialkontor i alle kommunar med meir enn 3 000 innbyggjarar.

Etatsopplæringa for kommunale sosiale te-nestemenn er utvida.

Stilling som sosialkonsulent er som ei prøve-ordning oppretta i to fylke.

Det blir lagt stadig større vekt på forskning i sosialektoren, og det er i det siste året sett i gang ei rekkje undersøkingar omkring ulike sosiale problem. Det gjeld t. d. lagnaden til krigssegjarane, miljø- og trivselsforhold hos dei eldre, situasjonen til dei ufullstendige fam-ilianer, og undersøkingar med sikte på å kartleggje den løynde nauda i samfunnet.

Departementet har fastsett føresegnar om offentleg tilsyn med aldersheimar.

Ved utgangen av 1967 var i alt 8 740 born under vernetiltak av barnevernsnemndene, av dei 5 309 born under omsorg. Det er ein kjen-neleg skort på behandlingstilstandar for born og unge med åtferdsvanskar. Rettstrygda i barnevernet er styrkt ved at tvangsvedtak i barnevernsnemndene frå 1970 kan ankast inn for domstolane.

Alkoholforbruket var i 1968 4,32 liter — omrekna i rein alkohol og rekna i medeltal pr. innbyggjar som er 15 år og eldre — mot 4,08 liter i 1967. Talet på drukkenskapsmisferder

var i 1968 37 085 mot 37 678 i 1967. Pr. 1 000 innbyggjarar (15 år og eldre) blir dette 12,9 misferder i 1968 mot 13,3 i 1967. I første halv-år 1969 var talet på drukkenskapsmisferder 17 541 mot 18 074 i 1. halvår i 1968, dvs. ein nedgang på 2,9 prosent. Statens edruskaps-direktorat tok til med verksemda 1. januar 1969. Direktoratet har til oppgave å fremje opplysning og undervisning om alkoholspør-målet og narkomaniproblemet, rettleie edru-skapsnemndene og vere rådgjevar for offent-lege institusjonar i edruskapsprosmål.

Den allmenne helsetilstanden må seiast å vere tilfredsstillande. Det har i året ikkje vore farangar av farlege, smittsame sjukdommar.

Tiltak med sikte på å førebyggje erythro-blastosis foetalis hos nyfødde (Rh-sjukdom) er sett i gang, sameleis tiltak for å førebyggje verknader av blødersjukdom. Med Rikshospi-talet som sentral institusjon er det sett i verk eit landsomfattande program med sikte på å diagnostisere Føllings sjukdom hos nyfødde tidlegare og sikrere enn før.

Det nye Statens rettskoksilogske institutt skal ved sida av å analysere blodprøver frå motorvognkjørarar som er mistenkte for kjø-ring i påverka tilstand, også analysere andre prøver — blant anna blodprøver med sikte på narkotiske stoff — etter oppdrag frå påtale-makta.

For å avhjelpe skorten på kvalifisert, medi-sinsk hjelpepersonell, er det ved Rikshospi-talet skipa ein Statens Fysiokjemikarskole.

Den generelle lækjarmangelen råkar framleis i første rekkje helsetenesta utanfor anstalt, med di dei aller fleste nye lækjarane søkjer sjukehusstillingar. Avgangen frå allmennprak-sis er derfor stadig sterkt kjenneleg, og talet på ledige offentlege lækjarstillingar har halde seg på same nivå som i dei 3—4 føregåande åra. Sett under eitt synest kystdistrikta å vere komne i ei vandare stode enn før, og sær-leg gjeld dette Nordland fylke.

Den allmenne tannlækjarmangelen i landet har ført til at det stadig sviktar i rekrutteringa til offentlege tannlækjarstillingar slik at det har vore naudsynt å halde oppe enno i opptil 2 år høve til å beordre nyuteksaminerte tann-lækjarar. Arbeid er i gang med å førebu tiltak

for å betre rekrutteringa ved friviljug søknad og dermed gjere sivilttenesta overflødig.

I omsorga for fysisk funksjonshemma er det lagt stor vekt på tiltak som gjer det mogleg for dei funksjonshemma å halde fram å arbeide i det miljø dei er vane med. I omsorga for dei psykisk funksjonshemma er det vidare arbeid med tiltak som legg tilhøva betre til rette for at grupper av desse funksjonshemma skal få utfalde seg i idrett og friluftsliv. Det er skipa eit interdepartementalt utval og eit råd for dei funksjonshemma. Begge har teke opp ar-beidet i 1969.

Lov om psykisk helsevern er endra slik at dei same økonomiske prinsipp som sjukehus-lova instituerer for finansiering og drift av sjukehus m. m., også blir gjennomførte ved institusjonar og private pleiestader under psy-kisk helsevern. Ved eit tillegg til tvistemåls-lova er det gjeve reglar om overprøving ved domstolane av tvangsinngrep etter helselov-gjevinga. Den sterke utbygginga av institu-sjonar innan åndsveikeomsorga og det psy-iske helsevernet har halde fram, dels med sikte på utviding av kapasiteten, dels for å gje plass for undervisning, arbeidstrening og fysisk og sosial aktivitet.

Narkotikamisbruket gjev framleis grunn til uro. Eit omfattande opplysningsarbeid blir drive alle stader der problemet ser ut til å vere aktuelt og det blir gjort fleire forsøk med nye oppsøking- og behandlingmetodar. Staten har i vår opna ein ettervernsheim med polikli-nikk i Oslo, som særleg er tenkt til narkoman-ungdom.

Ved utgangen av 1968 var det i drift 596 daginstitusjonsavdelingar for barn i før-skolealder. Det er ein auke på 46 avdelingar frå året før. Frå sommaren 1969 er det gjennom Husbanken etablert ein låneskipnad som vil lette den vidare utbygginga av daginstitu-sjonane.

Det er skipa ei ordning med statstilskott til kommunar som innfører landbruksvikarverk-semd. Formålet er først og fremst å gje hjelp når brukaren er sjuk.

Skipnaden med statstilskott til hjelpeord-ningar for heimane er omlagd frå 1. januar og omfattar no òg tilskott til heimehjelp for eldre.

Utgiftene til kulturformål på stats- og kom-munebudsjetta er om lag 5,1 milliardar kroner, eller 7 prosent av samla tilgang på varer og tenester til rådvelde.

I kyrkja er det no 1031 prestestillingar forutan feltprestane. Siste året er det gjeve løyve til å byggja 4 kyrkjer og kapell.

Talet på elevar og studentar i skoleåret 1969—70 er om lag 740 000.

Samla elevtal i allmenndannande skolar er om lag 640 000. Om lag 375 kommunar er i gang med forsøk med 9-årig skole i 1969—70.

I spesialskolane var det i skoleåret 1968—69 i alt 3 029 elevar ved 70 skolar. Undervisning på ungdomssteget er i gang ved fleire av desse skolane. I år er det teke i bruk nye under-visningsbygg og nye elevheimar ved 3 skolar. Eit utval arbeider med framlegg til lovreglar for undervisning og pedagogiske tiltak for funksjonshemma born og ungdom.

I realskolen er det om lag 40 000 elevar; det er rekna med ein nedgang på ikring 6 000 ele-var i samband med overgangen til 9-årig skole.

Talet på artianarar og kandidatar frå øko-nomisk gymnas er i år om lag 15 000 eller 25 prosent av årskullet. I skoleåret 1969—70 vil det vere om lag 48 500 elevar i gymnas og han-delsgymnas.

Elevtalet i folkehøgskolane er rundt 6 500. Om lag halvdelen av elevane tek del i vidare-gåande kurs.

I lærarskolane er det no om lag 6 875 elevar. I tillegg kjem 1 500 elevar i faglærarskolane. I skoleåret 1968—69 vart det uteksaminert 2 400 nye lærarar og 750 nye faglærarar. 452 elevar har teke vidareutdanning opp til eitt skoleår.

Reising av nye undervisningsbygg for folke-skolen, spesialskolane og dei vidaregåande sko-lane held fram i høgt tempo. Om lag 700 000 m² skolebygg er no under arbeid.

Utbygginga av yrkesskolane for handverk

og industri og for handel og kontorarbeid held fram etter dei oppdregne retningslinene. Elevtalet for desse skoleslaga aukar raskt. Verkstadskolane hadde i skoleåret 1968—69 om lag 19 000 elevar ved vanlege kurs forutan elevar ved stuttare deltidskurs. Yrkesskolane for handel og kontorarbeid hadde om lag 8 650 elevar.

Ved yrkesskolar for handel og kontorarbeid blir det i haust sett i gang prøveklassar i andre skoleåret med deling i 3 ulike liner: korrespondentline, rekneskapsline og ei line for marknadsføring.

Yrkesopplæringsrådet for handverk og industri førebur no dei nye normalplanane for verkstadskolane. Av nye fag blir det frå i haust sett i gang prøveklassar for industriell automasjon og for bygg og anlegg. Romsdal yrkesskole set i gang samskole for heile landet med arbeidsleiarline for konfeksjonsindustrien. Hausten 1969 er det i gang 26 prøveklassar i det første året av den nye tekniske fagskolen, medan dei 15 prøveklassane frå førre året tek det andre og avsluttande året.

Opptakskapasiteten ved dei tekniske skolane er auka med om lag 90 elevplassar. Ei ny 2-årig studentline i EDB-teknikk er sett i gang ved Trondheim tekniske skole. Ved navigasjons- og maskinistiskolane er det i gang forsøk med stuttare utdanningskurs for studantar med examen artium, og for søkjarar med teknisk skole.

Fleire kommunar og fylke er komne i gang med å leggje til rette vaksenopplæring i skoleverket i samsvar med dei oppdregne retningslinene. Til no er det gjeve tilskott til om lag 30 tiltak i ulike skoleslag.

Dei friviljuge opplysningsorganisasjonane får tilskott i samsvar med gjeldande tilskottsreglar. Studiearbeidet viser sterk auke.

Det er teke opp arbeid med å styrkje og utvikle den vaksenpedagogiske forskinga, og det er skipa vaksenpedagogisk dokumentasjons-teneste ved Norsk pedagogisk studiesamling ved Universitetsbiblioteket. Det er gjeve tilskott til ei rekkje pedagogiske kurs og konferansar i opplysningsorganisasjonane.

Samarbeidet mellom Kyrkje- og undervisningsdepartementet og Arbeidsdirektoratet

held fram når det gjeld yrkesopplæring for vaksne som lekk i arbeidsmarknads- og sysselsetjingspolitikken. Det blir år om anna halde om lag 550 kurs med om lag 6 500 deltakarar.

Studenttalet ved universitet og høgskolar er i haust om lag 26 000. Talet på norske studantar som blir utdanna i utlandet ligg på om lag 3 500.

Frå og med i haust er den såkalla Aker/Lørenskog-planen for utdanning av medisininarar som har byrja studiet i utlandet, gjennomført, og dermed er utdanningskapasiteten auka med 42 plassar.

Første byggjesteget ved Noregs idretts-høgskole er no ferdig.

Ved Noregs lærarhøgskole er utdanninga utvida til å gjelde hovudfagsstudium.

For dei nye universiteta i Trondheim og Tromsø er det oppnemnt interimsstyre, som er i gang med planleggingsarbeidet. Til å samordne arbeidet ved dei vitenskaplege og faglege biblioteka er det skipa riksbibliotekteneste.

Avgjerdsmakta til universitet og høgskolar og andre forskingsinstitusjonar er auka ved delegasjon av tilsetjingsrett.

Eit sentralt utval for distriktshøgskolar vart oppnemnt i mars 1969. I samsvar med stortingsvedtak i vår, vart tre distriktshøgskolar opna i haust. 150 studantar vart tekne opp, og planleggingsarbeidet er i gang for vidare utbygging.

Norsk filmråd er skipa til å fremje filmkunst. Det skal samstundes vere eit samarbeidsorgan mellom bransjen og staten.

Norsk Bygdekino A/S og Statens Filmsentral er slått saman til ein institusjon.

I samarbeid med Norsk Rikskringkasting og kommunane har ein fått til ein ny og betre stønadsskipnad for Filharmonisk Selskaps Orkester, «Harmonien» og Trondheim symfoniorkester.

Pr. 1. september hadde 1 146 425 løyst radiolisens og 775 472 fjernsynslisens. Fjernsynssendingar på Svalbard tok til den 14. september.

I år er det teke i bruk 16 nye samfunnshus, 5 idrettshallar, 34 symjeanlegg og ei rad utan-dørs idrettsanlegg av ymse slag som har fått stønad av tippemidlar.

Som resultat av endringa av tippelova og auka omsetnad fekk idrettsarbeidet 3,59 mill. kroner meir i 1969 enn i fjor.

Lova frå 1947 om Statens lånekasse for studerande ungdom er avløyst av ei ny lov om stønad til ungdom i vidaregåande utdanning. Den tok til å gjelde frå 1. juli 1969.

Med verknad frå skoleåret 1969—70 er det gjennomført ein auke av bortebruarstipendet frå kr. 1 800 til kr. 2 000 pr. år, og ein auke av dei behovsprøvde stipenda for dei fleste utdanningsformene i yrkesskoleverket med sikte på stipendjamstilling med dei andre gruppene på same utdanningssteg.

Gjeve på Oslo slott 3. oktober 1969.

Under Vår hand og rikseseglet

OLAV
(L. S.)

Per Borten

Finn Midtskaug

Kårby den 17 augusti 1969

Käre Islands- vän Bjarni!

Ett varmt tack för den fina ordboken! Jag blev mycket glad åt den och har försökt att lära mig något om uttal och betydelse av en del ord. Fast jag vet att när jag får höra isländska talas så förstår jag ändå ingenting.

När jag får höra isländska talas... det hoppas jag att det inte dröjer så länge till. Jag hoppas nämligen att få resa till Island i morgon åtta dagar, den 25 augusti.

Jag har tänkt på det hela sommaren men månaderna har gått och det har inte blivit någon resa av. Nu är ju sommaren snart slut så nu måste resan bli av. Jag är bjuden att bo hos min goda vän Dora Guðbjartsdóttir, och jag gläder mig åt att få se gröna ängar ute på landet. Och kanske en ort där man kommer in med sill. Den sill som vi äter här i Sverige...

Vi har haft det så svårt med torkan i sommar. Det är brunbränt överallt och vi har inte något bete till alla våra fina djur. De får lov att få foder inne i ladugården, fast det är mitt i sommaren ännu. Och vad de ska

äta i vinter vet vi inte.. Vi behövde väl köpa lite
hö från Island... För där har man fått regn efter vad
vi ~~xx~~ kan se i vår väderleksrapport..

Och så kommer det många hälsningar till Island
och alla vänner där också från Einar. Men de allra
varmaste hälsningarna kommer förståss från Einar och
mig till Dig och fru Sigrídur!

Än en gång: Varmt tack och hoppas ~~att~~ vi
snart får träffas!

Din tillgivna vän i Sverige

Burley
Gustaf

REMEMBER
TO USE THE
POSTCODE

Jóhannsson

The Secretary to
Mr. Bjarni Benediktsson
Háttúlf 14
Reykjavík
Iceland.

119 Christchurch Road

Norwich—

31st Dec, '69—

Dear Sir,—

Please be kind enough
to take me off your Christmas
card list (address: Shoulder of Mutton
Cottage, Tebworth - Bedfordshire).

My husband died 1967 and
I find it very disturbing to get
cards addressed to us both, - I'm sure
you understand.

Your sincerely,

Kristin Statman (Mrs).

CONTRACTOR

ERLINGUR REYNDAL

NÖNNUGÖTU 16 - REYKJAVÍK - ICELAND

Buildings Houses,

Ship. Construction Agency

Cable Address.

CONTRACT REYKJAVÍK

Tel. 16253, 38252 13293

*gölu. hl. helnu
máli til meðferða
og það er breyturá
vit miðhöf. Reykjavík, 30. júlí, 1969.*

Til

herra forsætisráðherra,

Bjarna Benediktssonar.

Ég leyfi mér hér með að senda yður, herra forsætisráðherra, meðfylgjandi afrit af bréfum, sem mér hafa borizt frá Vitol N.V. varðandi tilboð í olíuhreinsunarstöð á Íslandi ásamt afiti af svarbréfi frá iðnadarmálaráðherra.

Ég vil ekki láta hjá líða, að láta yður vita um gang þessa máls, sem ég tel geta skipt þjóðina mjög miklu efnahagslega. Þar eð þetta mál er að komast í eindaga eins og meðfylgjandi gögn sýna, þarf það skjótrar úrlausnar og er ég reiðubúinn að veita yður allar upplýsingar, ef óskað er.

Allra virðingarfyllst,

Erlingur Reyndal

Erlingur Reyndal.

AARDOLIE
PRODUKTEN

Uw ref. :

Onze ref. : Vjr/E

To the Ministry for Communications and
Industries,
Arnarhvoll,
Reykjavik,
Iceland.

Rotterdam-1, 27th June 1969.

Dear Sirs,

Re:- New Refinery-project.

Thank you very much for the nice reception you gave the undersigned last Tuesday, June 24th, in order to discuss the above mentioned project with you.

For the moment the situation is such that Vitol N. V. represents a group of importers, traders and suppliers of finished products and crude oil, for the time being called "the group". The group would like to start the refinery in Northern Europe under the condition that there will be a certain outlet in the country where the refinery will be established. The ideas of the group are as follows:-

1. The group would prefer to start a 2-million tons refinery annex a chemical plant in Iceland. A 2-million tons refinery is more economical than a 1-million tons one.
2. Preferably the hydro-cracking system has to be used. We will send you information on this system in due course.
3. The total investment of the refinery will amount to about \$ 55.000.000, --, half of which to be financed by you. Initial capital \$ 10.000.000, --.
4. Iceland would have to take off min. 500.000 tons of product for their own consumption. The remainder would be taken off by the group.
5. The refinery should enjoy special facilities, such as a fast writing off and depreciation as well as certain company tax facilities.
6. We understand that at the moment there are possibilities at two sites. According to our information these sites can be reached by 60/70.000 tonners in the near future.

.../2

To the Ministry for Communications and
Industries,
Reykjavik.

27th June 1969.

7. As far as the crude oil or heavy fuel oil supply is concerned, this is the most important part of the business as we need the assistance of the suppliers in order to work the refinery in the most economical way. We will need 4 suppliers in order to have as much security as possible. The period for the crude oil contract should not be longer than 3 to 5 years. One of the suppliers could be the Russian Government, in order to enable you to export your fish.

Our questions as put in our questionnaire have been answered during our conversation for the main part. However, we would appreciate it very much if you could give us still more detailed information about your intentions by letter.

The general idea is that you should give us your reply within two weeks whether you wish to continue the negotiations about this project. In the affirmative a commission could be formed consisting of three people on your side and three people on our side. On both sides one commercial, one financial and one chemical/man. The project could be worked out more detailed then in a period of say three months. After this period we can mutually agree whether we will proceed with the project or not. *Technical*

We hope to receive your reply at your earliest convenience.

We remain,

Yours faithfully,
VITOL N.V.

H. E. Viðtor Jr.

ÍÐNAÐARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

VITOL N.V.
Teillingerstraat 51 E
Rotterdam 1
Holland

HELV. RAÐUNEYTIÐ

PAGS

I/450. 22nd July 1969.

Gentlemen,

This will acknowledge with thanks the receipt of your letter of June 27th, 1969, concerning the development of an oil refinery project in Iceland.

We much appreciate your interest for participating in a project of this kind and have taken your proposal for consideration. We will need some further time to study the matter and discuss it internally, however, before we can decide upon entering into negotiations with you in the manner you propose, with discussion committees formed on either side. We hope to be in a position to give you a further reply to your proposal not later than at the end of September this fall.

Yours sincerely,

Minister of Industries

VITOL N.V.

TEILINGERSTRAAT 51E - ROTTERDAM-1 - TELEFOON 010-28 98 70
TELEX 23689 - TELEGR.: OILVITOL - BANK: AMSTERDAM-ROTTERDAM BANK N.V., ROTTERDAM

AARDOLIE
PRODUKTEN

Uw ref. :

Onze ref. : Vjr/E

To his Excellency the Minister of Industries,
Ministry for Communications and Industries,
Arnarhvoll,
Reykjavik.

Iceland.

Rotterdam-1, 25th July 1969.

Excellency,

We thank you for your letter of 22nd July 1969, and we are sorry to say that we are rather disappointed in the contents. We thought we gave you good possibilities for a refinery project in Iceland.

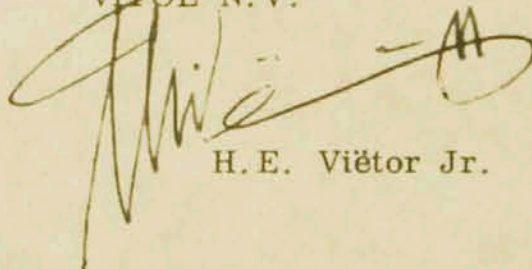
We had a discussion with our crude oil partners this and last week on the possibilities for Iceland and we would have had a good chance, not only for oil refining but also for establishing other industries in your country. As we understand that the intentions of your Government are obviously not in such a stage yet that you and our group can come together, we have to withdraw.

We will have to concentrate on a project of building a refinery in Scandinavia as we have offers from there now. May be we would have possibilities in future to supply your country from Scandinavia with finished products.

We remain,

Yours faithfully,

VITOL N.V.

H. E. Viëtor Jr.

Dominick & Dominick,
INCORPORATED
14 Wall Street

New York 10005

July 2, 1969

Hon. Bjarni Benediktsson
Prime Minister
Government of Iceland
Reykjavik, Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

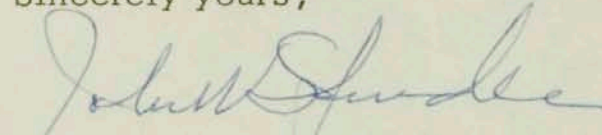
I believe that Bayard Dominick has already written you to thank you for your delightful hospitality. I also wish to thank you for the splendid dinner which you gave and your kindness in receiving us in our mission.

I am also writing to the members of the government with whom we talked to thank them also for their consideration. You have enlisted a splendid group of men to carry out the responsibilities of their respective branches of government and our discussions with each one of them was highly interesting and most pleasant.

We hope that something will come of our visit in the way of working with your government in the Sea-Chemical projects as well as other activities and we hope that after due deliberation, it will be your decision to proceed with us in this matter. If there is any additional information which we can provide in regard to our firm and its capabilities, we will be glad to do so.

Thank you again for your courtesy and kindness.

Sincerely yours,

John W. Spurdle,
Vice President

JWS/t

Dominick & Dominick,
INCORPORATED
14 Wall Street

New York 10005

July 2, 1969

Hon. Bjarni Benediktsson
Prime Minister
Government of Iceland
Reykjavik, Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

I believe that Bayard Dominick has already written you to thank you for your delightful hospitality. I also wish to thank you for the splendid dinner which you gave and your kindness in receiving us in our mission.

I am also writing to the members of the government with whom we talked to thank them also for their consideration. You have enlisted a splendid group of men to carry out the responsibilities of their respective branches of government and our discussions with each one of them was highly interesting and most pleasant.

We hope that something will come of our visit in the way of working with your government in the Sea-Chemical projects as well as other activities and we hope that after due deliberation, it will be your decision to proceed with us in this matter. If there is any additional information which we can provide in regard to our firm and its capabilities, we will be glad to do so.

Thank you again for your courtesy and kindness.

Sincerely yours,

John W. Spurdle,
Vice President

JWS/t

This copy for
the Honorable Bjarni Benediktsson.

June 19, 1969

Dear Mrs. Auduns:

It is a special pleasure for me to send you the enclosed invitation to become a member of the Advisory Council of the International Movement for Atlantic Union. This invitation is being sent at the suggestion of Heba Jóhannesson, widow of Dr. Alexander Jóhannesson, who was the first Icelandic Member of that Advisory Council and became founder and president of the Icelandic Atlantic Union Committee.

Dr. Jóhannesson's committee included such Icelandic leaders as Bishop Einarsson, Dr. Gylfi Gislason and Kjartan Thors. It was through Dr. Jóhannesson that Prime Minister Bjarni Benediktsson became a member of the Movement's Honorary Council. This is high recognition that she has accorded you. We who as concerned citizens are trying to re-organize the self-governing peoples on a scale to meet the expanding demands of a changed world, must have women leaders as well as men. A special effort is necessary to awaken women to the fact that NATO must become an economic and political organization in order to prevent military considerations running our world.

Dr. Jóhannesson, as you will see on the enclosed cover of our magazine for October 1962, was one of the Movement's earliest supporters. He brought Iceland into the group of nations that pioneered. Dr. Benediktsson was the one who pointed out to us that Dr. Jóhannesson was the one to do this.

Please talk with Heba Jóhannesson about this. If you should still have doubts, I shouldn't be afraid, if I were you, to ask for an appointment to discuss the invitation with Prime Minister Benediktsson.

Is there a saying in Icelandic equivalent to the American: "Do your best. Leave God the rest?"

A simple picture of the site of the original Althing is on the mantel in this office. We point it out and speak about the Grandmother of Parliaments. We need your support to help your country carry on its significant part in the history of the struggle to maintain and extend the boon of individual freedom.

Sincerely,

Mrs. Audur Auduns
Member of the Althing
Reykjavik, Iceland

Mrs. Chase S. Osborn
Vice President

26/2 '69

Agnar Kl. Jonsson segir
at undirritissættum. hefi
malt met þessu erindi
til ortunefndar um
máttan des, s. l. og
það muni örugglega fá
gæluvæða afgreiðsla. *AK*

STOCKHOLM den 7 februari 1969

STYRMANSGAT. 12

UNUNGE

EKENSBORG

Arni Benediktson

Käre vän !

Jag tackar för den sällsynt trevliga samvaron och goda middagen hos Arni Tryggvason's i söndags.

./.

Jag närsluter härmed fotostatkopia av ett brev, som jag den 20 nov 1968 tillställde Arni, i vilket jag värdsamt föreslog honom att underställa ordenskapitlet i Reykjavik mitt förslag att Thord Stille i Tranås skulle tilldelas riddartecknet av Falkorden. Motiveringen för mitt förslag finns i brevet.

Jag är fullt medveten om att ytterst få dylika utmärkelser har kommit isländska medborgare och ämbetsmän till del från svenskt håll, och att Ni i Island anser, att reciprociteten på detta område icke är tillfredsställande.

Å andra sidan är ju saken den, att Island i nuvarande finansiella läge behöver allt det stöd, landet kan få, då det gäller försäljning till utlandet av isländska produkter. Jag hyser den bestämda uppfattningen, att en dylik dekorerings av Thord Stille skulle hos många andra svenska affärsmän medföra en önskan att vända sig till isländska företag för att på svenska marknaden introducera lämpliga produkter från Island. Och ingen åtgärd är väl för stor för att främja en dylik positiv utveckling av handelsutbytet mellan våra två länder.

Jag vill sålunda med dessa rader blott peka på föreliggande förhållanden och kanske be Dig vara vänlig att fullfölja ärendet, om Du anser det vara av sådant värde, att Du kan göra ett personligt ingripande.

Tillgivne vännen

Seth Brinck
(Seth Brinck)

Det är naturligtvis också av allra största värde för Islands ekonomi, att andra affärsmän följer samma aktivitetsprogram, som Thord Stille visat vägen för.

Jag tillåter mig därför att hövligast föreslå, att Du måtte underställa ordenskapitlet i Reykjavik mitt förslag, att Thord

SETH BRINCK

DIREKTÖR

7 d GENERALKONSUL

TELEF: STOCKHOLM 62 21 89

UNUNGE 01 75/92 130

STOCKHOLM den 7 februari 1969

STYRMANSGAT. 12

UNUNGE

EKENSBORG

H Exc Statsminister Bjarni Benediktson

REYKJAVIK

Käre vän !

Jag tackar för den sällsynt trevliga samvaron och goda middagen hos Arni Tryggvason's i söndags.

./.

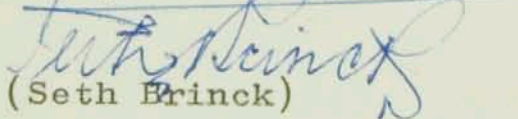
Jag närsluter härmed fotostatkopior av ett brev, som jag den 20 nov 1968 tillställde Arni, i vilket jag värdsamt föreslog honom att underställa ordenskapitlet i Reykjavik mitt förslag att Thord Stille i Tranås skulle tilldelas riddartecknet av Falkorden. Motiveringen för mitt förslag finns i brevet.

Jag är fullt medveten om att ytterst få dylika utmärkelser har kommit isländska medborgare och ämbetsmän till del från svenskt håll, och att Ni i Island anser, att reciprociteten på detta område icke är tillfredsställande.

Å andra sidan är ju saken den, att Island i nuvarande finansie-
lä läge behöver allt det stöd, landet kan få, då det gäller försäljning till utlandet av isländska produkter. Jag hyser den bestämda uppfattningen, att en dylik dekorering av Thord Stille skulle hos många andra svenska affärsmän medföra en önskan att vända sig till isländska företag för att på svenska marknaden introducera lämpliga produkter från Island. Och ingen åtgärd är väl för stor för att främja en dylik positiv utveckling av handelsutbytet mellan våra två länder.

Jag vill sålunda med dessa rader blott peka på föreliggande förhållanden och kanske be Dig vara vänlig att fullfölja ärendet, om Du anser det vara av sådant värde, att Du kan göra ett personligt ingripande.

Tillgivne vännen

(Seth Brinck)

SETH BRINCK

DIREKTÖR

GENERALKONSUL

TELEF. STOCKHOLM 522189

UNINGE 07 75 02 13

STOCKHOLM

STORMANSGAT. 1

UNINGE

STENSBCK

den 20 november 1968

Ambassadör Arni Tryggvason
Islands Ambassad
Kommendörsгатan 35

114 58 STOCKHOLM

Broder !

Jag har under rätt lång tid varit i tillfälle att följa den affärsverksamhet, som direktör Thord Stille i Tranås bedriver. Jag har därvid kunnat konstatera, att hans kanske allra största intresse i samband med rörelsen har varit och är främjande av den isländska exporten till Sverige. Det gäller i första hand färskm. Han har rykte om sig att vara en vederhäftig och seriös affärsman, vars förtroende torde vara väl förankrat inom alla läger av svensk handel.

Detta framgår med all tydlighet av bl följande:

- 1) Vederhäftighetsintyg från kommunalborgmästaren i Tranås, Carl Stigner, av den 10 okt 1968. Kopia närsluts.
- 2) Brev från Islands generalkonsul i Göteborg av den 10 maj 1965. Kopia närsluts
- 3) Brev från Islands generalkonsul i Malmö, Arne Prytz, av den 12 nov 1968. Kopia närsluts.
- 4) Diverse handlingar och pressurklipp.

Enär Island av allt att döma nu genomgår en svårartad ekonomisk kris, är all företagsamhet, som syftar till att öka den isländska exporten för oss alla islandsvänner en hjärteangelägenhet.

Det är naturligtvis också av allra största värde för Islands ekonomi, att andra affärsmän följer samma aktivitetsprogram, som Thord Stille visat vägen för.

Jag tillåter mig därför att hövligast föreslå, att Du måtte underställa ordenskapitlet i Reykjavik mitt förslag, att Thord

SETH BRINCK

- 2 -

STOCKHOLM 20.11.1968

STYRMANSGÅT 12

DIREKTOR

fd GENERALKONSUL

TELEF. STOCKHOLM 62 21 89

UNUNGE 01 75 92 130

UNUNGE

EKENSBORG

Stille måtte tilldelas riddartecknet av Falkorden.

En dylik utmärkelse kan lända till efterföljd av många andra företag och affärsledare i Sverige att satsa mera av energi och företagsamhet på handeln med Island och då i första hand dess export till vårt land.

Med vänlig hälsning

Seth Brinck
(Seth Brinck)

P.S. För att underlätta vidareförändringen till Island av detta brev närsluts en kopia av detsamma.

AB

DOMINICK & DOMINICK,
INCORPORATED
14 WALL STREET
NEW YORK, N. Y. 10005

BAYARD DOMINICK
CHAIRMAN

June 27, 1969

His Excellency
The Prime Minister of Iceland
Reykjavik, Iceland.

Dear Mr. Prime Minister:

I wish to express to you
my sincere thanks for your gracious hospitality
to myself and my associate John Spurdle.

Your dinner will long be
remembered by both of us, particularly, our
first meal of reindeer.

I hope that the contacts
which were started will prove fruitful to your
country and to our firm.

Thank you again for your
kindness.

Sincerely,

Bayard Dominick

Reykjavik, Iceland
January 20, 1969

His Excellency
Bjarni Benediktsson
The Prime Minister of Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

At President Johnson's instructions I am pleased to convey to you the following message:

Dear Mr. Prime Minister:

As I prepare to leave office, I want not only to say good-bye but also to thank you for helping to make possible cooperation for peace and progress between our two countries during my years as President. I know that the spirit of friendship and mutual respect on which this cooperation has been based will continue and that both our peoples will be the better for it.

I also want to thank you for our personal association, which has been a source of special gratification. Through it, both of us were able to gain a better understanding of our nations' problems and aspirations.

As the enclosed photographs of our recent lunar flight suggest, this shrinking globe is rapidly becoming a single neighborhood. Even the most distant nations now live closer to each other than villages in a single nation did only a few centuries ago. Countries are learning that they must work together for common ends if any are to survive and prosper in the new world of interdependence which science and technology are helping to create.

We have made some progress to this end in recent years. New forms of international cooperation are

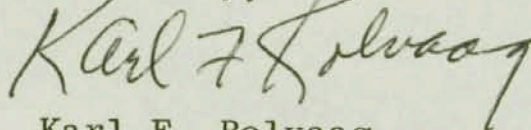
evident in many areas. I believe that this progress will continue, and that one day an international community will come into being which is as solidly grounded in common interest and common institutions as national communities are today.

I know that both our countries will play a part in this great venture. Despite my retirement from the Presidency, my interest in Iceland's role and my friendship for its people will remain strong and undiminished, as will my dedication to the goals which both our countries share.

Lyndon B. Johnson

President Johnson's signed message and the photographs of the Apollo VIII mission are being forwarded to me separately. When I have received them, I shall forward them to you.

Sincerely,

Karl F. Rolvaag
American Ambassador

A.4.
Samrit.

6. ág. 1969.

Nr. 265.
Grein í Izvestia um efnahags-
vandamál á Íslandi.

Izvestia birti 4. þ.m. grein undir fyrirsögninni
ICELAND: AFTER THE BOOM. Greinin birtist daginn eftir
í enskri þýðingu í Daily Review og er eftir M. Karelov
og V. Kondratiev. Eftir því sem sendiráðið hefir fengið
upplýst er hér um að ræða fréttaritara Izvestia, en sú
fyrirnefndi er, að því er virðist jafnframt starfsmaður
við sovétka sendiráðið í Reykjavík.

Greinin fjallar um efnahagsástand Íslands undan-
farin ár og vandamál í því sambandi, bæði viðskiptalegs
og stjórnmálalegs eðlis. Þá er einnig dregið á ýmis
atriði s.s. fyrirhugaða aðild Íslands að EFTA, aukin
áhrif erlends fjármagns í atvinnulífi landsins, byggingu
olíuhreinsunarstöðvar og hugsanleg afskipti NATO af
Íslenzku atvinnulífi. Efni greinarinnar skal að öðru
leyti ekki rakið hér, en það er áberandi, að höfundar
hennar virðast mjög styðjast við blaðaskrif stjórnar-
andstöðunnar heima, að sjálfsögðu að viðbættum eigin
hugmyndafræðilegum skýringum. Greinin er öll harla
óvinsanleg í garð Íslenzkra stjórnarvalda.

Í ýmsum bréfum sendiráðsins til ráðuneytisins
undanfarið, hefir verið látið að því liggja, að margt
bendi til þess, að einstakir þættir Íslenzkra efnahags-
mála s.s. hugsanleg aðild Íslands at EFTA, umræður um
byggingu olíuhreinsunarstöðvar o.fl. hefðu verið til
athugunar "hér" á hærri stöðum." Umrædd grein Izvestia
virðist geta rennt stöðum undir þessa tilgátu.

Greinin sendist með bréfi þessu til athugunar og
er þess að vænta að samráðherrum utanríkisráðherra gefist
einnig kostur á að kynnast efni hennar.

Sign. Oddur Guðjónsson

Utanríkisráðuneytið,
Reykjavík.

Tuesday, August 5, 1969

4

ICELAND: AFTER THE BOOM

M.Karelov and V.Kondratiev.

Lady Luck in the capitalist business is whimsical indeed! It has reduced to naught so many prosperous and confident businessmen. Yet, this time we have to deal not with some individuals, but with a larger, and therefore much more cruel play of the elements of the capitalist market--the one that seals the destinies of whole nations.

Becoming the object of the vortex of the wild game of the market forces of late was Iceland, a small northern country with a one-sided and still not very strong economy.

The facts are as follows. Iceland, which for a long time did not feel the burden of serious unemployment, in the beginning of this year had more than 6 per cent of local labour "free of work". Recently the army of the unemployed had many graduates of secondary schools added to it. Mr. Bjarni Benediktsson, the country's premier, was compelled to admit that this was Iceland's biggest unemployment since the world crisis in the 'thirties.' And according to Associated Press, the prospects are even gloomier. The country is literally swept by waves of inflation, prices are growing on foodstuffs and manufactured goods, and taxes have reached astronomical heights. In the past 2 years alone the government was compelled to devaluate Iceland's crown twice (on the whole by more than 60 per cent). All this, as well as a number of other facts, is direct indication that Iceland's economy is in a serious crisis.

What has actually happened, why have the Icelanders, who only several years ago prided themselves on the rapid rates of their development and who, it seems, held firmly the wings of Lady Luck, now find themselves in such a difficult and unpleasant situation? Preceding the answer to this should be a brief account of the very specific features of the country's economy. The life of Icelanders has developed in such a way so that they completely depend on foreign trade. The country purchases almost all the necessary manufactured goods and foodstuffs abroad. And 95 per cent of her purchases Iceland covers by exporting fish. As to fishing Icelanders have long been famous as great specialists.

Tuesday, August 5, 1969

4

- 2 -

In the postwar years Icelanders managed to foresee by intuition the coming changes in the state of the international market which at that time was subject to the undivided sway of suppliers of dry and salted fish. Icelanders staked their all on the growth of exports of fresh-frozen fish products. They certainly were the winners. Somewhere on the borderline between the 'fifties and 'sixties the demand for fish, especially fresh-frozen fish, sharply increased in foreign countries. The Icelanders met this demand fully equipped; they had big catches, and their fish processing enterprises were equipped with the latest machinery.

There began, if one may term it so, a period of Iceland's economic boom. The prices in the world market kept growing with every year. And Iceland using the advantage in rates gained by her, kept increasing and increasing the catch and sale of fish. In 1966, she caught 1.2 million tons of fish (over two times more than in 1960) and as to the total catch of fish she held the fourth place in Europe, and as to the per capita catch (six tons annually)--the first place in the world. Iceland's branch companies for the manufacture of fresh-frozen fillet appeared even in the USA. The country had a vigorous upsurge of economy and construction in it was in full swing. There was a noticeable increase of wages of the population. During the fishing season ships heavy with fish were coming to ports, there was not enough labour and industrialists paid big money for all those who wanted to work. The foreign currency acquired with the hard labour of Iceland's fishermen was used ever more for imports of luxury articles. The fish product producing industrialists lived on a grand scale. There was an impression that they, in the same way as Iceland's authorities, believed in the infinite nature of the favourable development of events in the world market.

Yet, when the year of 1967 was over, and the economists summed up its results, it transpired that Iceland's exports (as expressed in costs) had fallen by 30 per cent, as compared to the previous year. In 1968, the figure increased by another 17 per cent. The consequences of such a development of events were felt immediately: crisis phenomena sharply increased in the country's economy. According to premier Benediktsson, the level of the national income last year fell to the standards of 1962-1963...

Tuesday, August 5, 1969

-3-

4

The actual cause of the situation so sinister for Icelanders was as follows. Two years ago the main marketable fish for them--herring--suddenly left the shores of Iceland, and departed to a very substantial distance--800-900 miles. And at this juncture it came out that for such distant fishing Icelanders did not have a sufficient trawler fleet. As the result, the indexes of the catch sharply fell. Moreover, it happened so that nature's blow coincided with the blow from the market! Precisely in the two past years there was a fall in the world prices on fish products. The worsening of the state of the market was connected with the fact that while the catch in Iceland decreased, the world catch on the whole kept growing every year. In the past 11 years it increased by more than 2-fold (in 1968, according to the Financial Times of London there were 64 million tons of fish caught, whereas the figure for 1957 was only 31.5 million tons). There has been strengthening of the positions of Iceland's traditional competitors in the capitalist market: Peru, Japan, Norway, the USA, etc.

What makes the Icelanders most alarmed is the falling of the prices so catastrophic for them. They can build long-range fishing vessels with time, naturally, but they are helpless to influence the market demand.

What makes things still worse for the Icelanders is that these objective causes have been supplemented with some subjective factors connected with the economic policies of the authorities in the period of the boom prior to the crisis. During its ten years of stay in power, says the opposition press, the coalition government, including Conservatives and Social-Democrats, did not show enough concern for making sensible use of the opportunities appearing in the years of the so-called prosperity. They did not take the necessary measures, say the papers, for providing the country with the necessary foreign currency funds, for increasing and modernising the trawler fleet. The stocks of foreign currency were used in a most ruthless manner. J. Nordal, director of the Iceland Emission Bank, was compelled to admit that the country was subject to an unbridled investments drive. Yet, money was invested not in the development of industry, but in the area of quick enrichment--trade. All this, put together, resulted in Iceland's economy proving to be helpless in the face of the difficulties arising.

What was the way out? The government considered that it was in an offensive on the living standards of broad strata of the population. The elimination of bonuses to wages with the growth of prices, the increase of taxes, the reduction of the shares for the seamen in the distribution of proceeds from the catch--all this hit first of all at the purse of the working people. In reply there was a mighty wave

Tuesday, August 5, 1969

-4-

4

of strikes throughout the country. The workers came out in resolute protest against the government's economic policies aimed primarily at ensuring the interests of the bourgeoisie. As the result they achieved some concessions: there was a certain raising of wages and the restoration of the bonuses to wages with the growth of prices. The movement of the working people was so impressive that the position of the ruling parties became shaky. There appeared a situation close to a political crisis. The opposition parties (People's Union and the Progressive Party), the country's trade unions demanded that the government recognise the bankruptcy of its economic policies and in this connection disband Parliament and hold new elections. These demands were joined by Geir Hatlgrímsson, Mayor of Reykjavik and member of the leadership of the ruling Conservative Party.

In order to remain in power and interfere with the establishment of a united opposition front, the government made an attempt to split the workers' movement, and this with some success, one should say. It used for this purpose the betrayal of some trade union leaders who contrary to the interests of the working class supported the offensive of the authorities on the working people. The government's task was also made easier by the fact that there was no complete unity in the country's democratic movement.

The ruling parties succeeded in preventing political crisis, but economic problems lost none of their acuteness. The authorities are still busy looking for a way out of the maze of economic troubles. They see one of these ways in expediting the solution of the problem of Iceland's joining the European Free Trade Association (EFTA).

Iceland's industrialists hope that this close economic grouping of Western Europe (Britain, Denmark, Norway, Sweden, Portugal, Austria, Switzerland) will help them increase the export of fish products. At the same time they realise that the membership in the EFTA will force them to open Iceland's door wide for the goods of the "seven" which threatens the Icelandic economy with great complications. That is why the government of the country agreed to joining the EFTA on a whole number of conditions. The islanders ask to make fish trade within the EFTA framework duty-free and, at the same time, to establish a ten-year time-limit for the gradual cancelling of Iceland's duties. These reservations are most advantageous to Iceland, but the problem is whether they will be accepted.

There is no telling also what the EFTA's attitude will be to another condition on which Iceland is ready to join the EFTA, and namely, the preservation of the bilateral trade ties with the Soviet Union. Icelandic businessmen know well and appreciate the reliability and steadiness of the Soviet market.

Tuesday, August 5, 1969

-5-

4

Our country ranks fifth in Iceland's import and third in its export. We purchase from Iceland salted herring, quick-frozen fillet, canned goods and some other products and sell it oil products, machines and machine equipment, sawn timber and cameras. Unfortunately, despite the certain general growth of trade between the two countries, the Soviet share in Iceland's foreign trade has diminished of late. Icelandic firms have reduced their purchases of Soviet machines and equipment. This fact evoked anxiety in the circles of the Icelandic public which come out for the broad development of the mutually profitable trade with the Soviet Union.

At the same time, these circles pay attention to the growing influx to Iceland--although under the control of the state--of foreign capital. This is a phenomenon unknown in Iceland a few years ago. The American firm "John Mansville" is operating in the country. A Swiss company is building an aluminium plant near Reykjavik. And recently, Reykjavik papers Morgunbladid, Thjodviljinn and others reported that the construction of an oil refinery would probably start in Iceland soon. It is yet unknown what countries it will draw its oil from. Certain papers presume that the oil will come from Latin America. The country's biggest monopoly, "The Corporation of Refrigerators", came out against this plan saying that it might do big damage to the Soviet-Icelandic trade, in the structure of which oil and oil products figured quite prominently.

The events in Iceland were certainly not overlooked by its NATO partners. The Atlantic strategists are nothing loth to make hay on the difficulties experienced by the people of Iceland. The West German magazine Spiegel was quite frank to that effect. It wrote that the NATO would render Iceland financial aid not for the sake of Prime Minister Benediktsson but to keep away the opposition which comes out against the stationing of US-NATO bases on Iceland's territory. That was put quite bluntly, without any undue diplomacy.

The stake on the entry into EFTA and on the financial support on the part of the NATO countries, coupled with the authorities' further onslaught on the vital rights of the working people show most convincingly that Iceland sticks to the same political line that has already led it to such sad consequences.

(Izvestia, August 4. In full.)

Perfused
DEPARTMENT OF STATE
FOREIGN SERVICE INSPECTION CORPS
WASHINGTON

AIR MAIL

14 E
Bjarni Benediktsson
Háuklið 14
Reykjavík
Iceland

August 6, 1969

The Honorable Bjarni Benediktsson
The Prime Minister of Iceland
Reykjavik, Iceland

Dear Mr. Prime Minister:

On the evening of July 30th Mrs. Miller and I had the opportunity, through the courtesy of our friends Mr. and Mrs. Gislason, to be received by you and Mrs. Benediktsson at your summer home. This was a rare and enjoyable privilege, and I want you to know that we appreciated it.

Please convey our respects to Mrs. Benediktsson. We hope to have the pleasure of seeing you again.

Sincerely,

Dale Miller

cc: His Excellency,
The Ambassador of Iceland to the United States
Mr. Kristján G. Gíslason

PROGRAMME
FOR THE OFFICIAL VISIT IN ICELAND
OF HIS EXCELLENCY THE PRIME MINISTER
OF LUXEMBOURG
AND MADAME PIERRE WERNER

THURSDAY 28th AUGUST

14:45 Arrival at Keflavik Airport by LL 803. — Departure
by car to Reykjavik — Hotel Saga.

19:30 Dinner given by the Government of Iceland at Hotel
Saga, Súlnasalur.

FRIDAY 29th AUGUST

10:30 Call on the President of Iceland, Dr. Kristján Eldjárn.

11:00 Call on the Prime Minister, Dr. Bjarni Benediktsson and the Minister for Foreign Affairs, Mr. Emil Jónsson.

13:00 Lunch given by the President of Iceland at his residence Bessastadir.

16:00—17:30 Sightseeing in Reykjavik.

17:45 Press Conference at Government Guest House.

20:00 Dinner given by the City of Reykjavik at Höfði.

SATURDAY 30th AUGUST

- 9:15 Departure for Skálholt, former seat of bishops.
- 12:00 Lunch given by Loftleiðir at Aratunga, rural community center.
- 14:00 Departure for Gullfoss, scenic waterfalls.
- 15:15 Departure for Thingvellir, ancient site of the Althing.
- 17:00 Refreshments at Valhöll. Lögberg visited, where the speaker pronounced the laws.
- 18:00 Departure for Reykjavik.
- 20:00 Dinner given by His Excellency the Prime Minister of Luxembourg and Madame Pierre Werner at Hotel Saga, Áttugasalur.

SUNDAY 31st AUGUST

09:30 Departure from Hotel Saga for Keflavik Airport.

11:00 Departure from Keflavik Airport with LL 402.

«Offiserer» bløffet Forsvaret

Debutant på Holmenkollbanen

SKAFFET SEG UNIFORMER OG BESKYTTEDE DOKUMENTER!

I Forsvarets trykningssentral presenterte de seg som major Eriksen og kaptein Wold.

De må ha gjort et tillitsvekkende inntrykk. Etter få minut-

ter fikk de i hvert fall overlatt lokalene helt for seg selv, med beskjed om at de kunne ta med seg hva de måtte ønske.

Fortsettes 16. side

Privattelegram til Dagbladet

ARENDAI i dag.

Seks mann fra Mordkommissjonen i Oslo arbeider på spreng i Iveland etter at det ble konstatert at en 85 år gammel eneboer er blitt slått ned av en ukjent person og brutalt mishandlet. Politiet antar at 85-åringen er blitt ranet, uten at en har sikre holdepunkter for en slik antakelse. Mannen ligger nå på Sen-

tralsykehuset i Kristiansand hvor tilstanden skal være alvorlig.

Ugjerningen skjedde tirsdag denne uka, men saken ble ikke kjent før to dager seinere på grunn av at legen som behandlet den skadede, følte seg bundet av sitt taushetslofte. Først torsdag ble saken meldt til politiet etter at 85-åringen plutselig ble så dårlig at han måtte bringes til sykehus.

Mannen bodde på et lite småbruk som ligger avsides til, hvor han levde nærmest en eremitt-tilværel-

se. Det er alminnelig kjent at han hadde «penger på kistebunnen», og politiet antar at overfallsmannens motiv har vært pengebegjær. Foreløpig er ingen bestemt mistenkt i saken. Noen særlige holdepunkter å arbeide etter har man for øvrig ikke, da det har vært vanskelig å avhøre offeret.

Politifullmektig Knut Vigeland ved Kristiansand politikammer sier til Dagbladet at politiet etterforsker den alvorlige affæren på samme måte som om det hadde skjedd et drap.

Forsvarsministeren vokter måne-mennene i helga

Stor dag for Bondevik: Aldri hilst på noen som har vært så nær englene

Rene 17. mai-stemning i Oslo da astronautene kom

I kveld får vi håpe at forsvarsministeren, statsråd Otto Grieg Tidemand spanderer en ordentlig whisky på månefarerne oppe i hytta si i Hemsedal. For jamen var det anstrengende greier for Neil Armstrong, Michael Collins og Edwin Aldrin å komme seg gjennom fol-

reneste 17. mai-stemning på byen — gnistrende sol over Karl Johan og Slottsbakken, og tusener av mennesker, politi på hester og motorsykler og i biler, og alt som fantes av notabiliteter fra statsminister Per Borten og nedover var på plass i Stortinget for å hilse på måne-mennene.

NB!

energiske test av kandidatene i Flyktningsrådet/Dagbladets folk-auksjon avslørte i går en forbløffende konduktor-behavelse. På et par snau ettermiddagstimer solgte konduktor Leif Tuster verdiløse billetter for nærmere 800 kr. Holmenkollbanens styre behandler nå ansvarene som et fast punkt i den årlige

Eksklusjon av Hellas er et skritt nærmere

Prosedyren endelig avsluttet – rapporten fra Menneskerettighetskommisjonen i november

Hellas-saken er nå kommet et skritt videre i Den Europeiske kommisjon for menneskerettighetene. For noen dager siden avgav under-komitéen sin rapport til kommisjonen etter mer enn to års arbeide. Kommisjonen har sittet sammen denne uka og be-

handlet saken og skal fortsette i et nytt møte fra 3. november opplyser byråsjef Underland i UD til Dagbladet. I det møtet regner man med at kommisjonen skal avgi den endelige rapport som går til ministerrådet i Europarådet. Neste møte i minister-

rådet skal være i desember og her vil ministrene sammen med denne rapporten, også drøfte anbefalingen fra den parlamentariske forsamling som går inn for at Hellas skal ekskluderes fra Europarådet. Den norske representant i menneskerettighetskommisjonen er professor Frede Castberg.

Ved at underkomisjonen nå har avgitt sin rapport kan partene i saken anse prosedyren for endelig avsluttet.

Fortsettes 16. side

Fra i dag av: REGENT

Filter-tipped mini-cigar med dekkblad av tobakk

Det sier seg selv at tobakk smaker bedre enn papir. Derfor har Regent fått et dekkblad av homogenisert tobakk.* Med andre ord – Regent er tobakk tvers igjennom, fra innerst til ytterst, og det kjennes både på lukt og smak!

* Homogenisert tobakk = Tobakk som er finmalt og valset ut til et jevnt, tynt ark.

KR. 4.90
veil. pris

SØSTER MILLY

Kopperud er diakonisert og bestyrerinne på Mangarano spedalskekoloni på Madagaskar. Hun ber om din hjelp. Økonomien har truet koloniens eksistens. De syke er utstøtt fra familie og samfunn. Der er ingen til å ta seg av dem om Mangarano stenges. — Hvis du vil være med på den barmhjertige samaritans jobb, kan du sende ditt bidrag til Madagaskar-aksjonen, Kr.sand S., postgiro 92668 eller bankgiro 3000.61661. Bidrag kan også sendes res. kap. Strømme, Domkirken,

Men week-enden tilbringer de tre gemenslige og joviale amerikanske astronautene sammen med Otto Grieg Tidemand og

Fortsettes 9. side

Det er karer som har all grunn til å se folk rett i øynene. (Foto: Asgeir Valldal).

«Biler, trikker og busser vekk fra Oslo sentrum»

Plan for alternativ samferdsel lanseres i Bikuben

Oslo sentrum bør gjøres fri for privatbiler, busser og trikker. Der opprettes konsentrerte parkerings-

anlegg ved innfartsveiene til sentrum, og det anlegges et nytt baaesystem på skinner flere meter over bakken for transport av passasjerer til og fra sentrum og parkeringsplassene. Planen er lagt fram i en hovedoppgave fra to studenter ved Arkitekt høyskolen i Oslo, og blir presentert som et debattinnlegg på et møte om bilismen i Bikuben i morgen kveld.

Planen er verken ny eller radikal. Den innebærer i grunnen bare en ren nødvendighet, sier opphavsmennene, Asle Farner og Harald Waagaard. Den har oppstått som en naturlig konsekvens av den utvikling vi alle vet vil komme til å skje i Oslo. Vi begynte med å ta for oss Oslo sentrum med byplankontorets trafikktutredning av 1965 og eksisterende planer for t-bane, jernbane og veitraseer.

Det som umiddelbart slo oss var at regnestykket ikke gikk opp. I sentrumsområdet er det kalkulert

Fortsettes 16. side

Lørdags-Dagbladet

PHILIP HOUM:

Therese Neumann og Kristian Schjelderup Side 3

ERIK PIERSTORFF: TV-teatret: Vett og uvelt Side 6

TERJE GAMMELSRUD: Overjordisk undergrunn i Kongens by Side 7

KJELL FLUGSRUD: Møte med østlig hippies Side 8

MICHAEL GRUNDT SPANG: Astronautene på besøk Side 9

KNUT EIDEM: Naturparker en nasjonal nødvendighet Side 10

TERJE STIGEN: Fotturist på riksveien Side 11

RUTH BJØRNEBOE: Døve barn kan læres til å føle musikk Side 12

BERNHARD ROSTAD: Geiranger dagen derpå Side 14

SYVER: Vår mann på Holmenkollbanen Side 4

SEID: Jakt- og fiskegeneralen Side 18 og 19

Høyere rente

for innskudd

Til tjeneste ved mer enn 3 200 poststeder

Fra 15. oktober 1969 har Postsparebanken følgende innskuddsrente:

Vanlig sparing - rød bok 3%

Lønnskonti 3%

Langtidssparing - blå bok 5% (12 måneders oppsiing)

Skattefri sparing - grå bok 5%

Nå lønner det seg enda bedre å spare

ØVREVOLL I MORGEN

Vi lager garanterte fargebilder fra

Kodacolor film

på 2 dager!

når innlevert for kl. 16.

FOTOKOPI A/S

OSLO DETEKTIV-BYRÅ 46 71 22 DAG/NATT Postb. 5362, Majorstua - Oslo 3

I SKIEN - Høyers Hotell